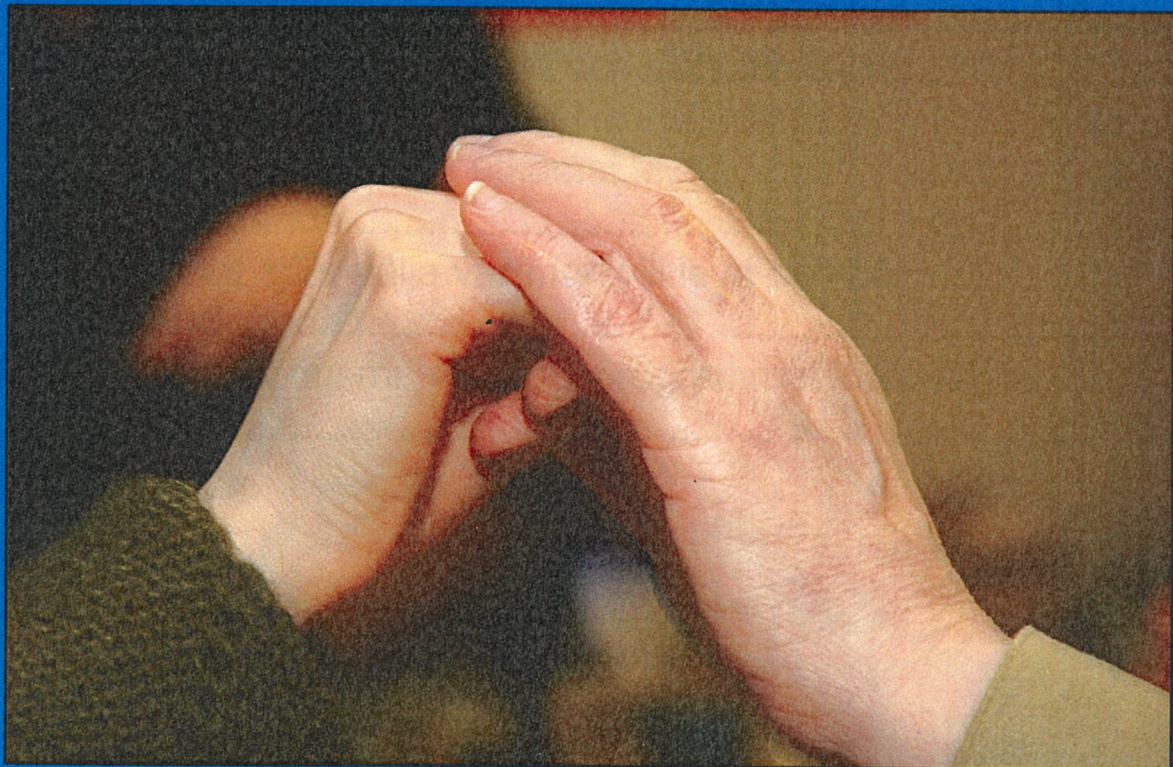

Föreningen Finlands Dövblinda rf

Målsättningsprogram 2005-2014

**“Ett oberoende, självständigt och gott liv för
de dövblinda i ett jämställt samhälle.”**

Känselsprötet 3 B 2006

De värden som styr verksamheten vid Föreningen Finlands Dövblinda rf är:

- respekt för människovärdet
- jämlikhet och rättvisa
- lojalitet, solidaritet och tolerans,
- yrkeskunnighet.

Föreningens princip är att de dövblinda fattar sina egna beslut. De bör ha en självständig beslutanderätt i privata och samhälleliga frågor.

Innehåll

1 Inledning.....	4
2 Föreningens målsättning och värderingar.....	4
3 De dövblindas rättigheter och hur de skall förverkligas.....	5
1. Rätt att vara dövblind.....	5
Förverkligande.....	6
2. Rätt till ett fullödigt liv som en fullvärdig samhällsmedlem.....	6
Förverkligande.....	6
3. Rätt till eget språk, egen kultur och utbildning.....	7
Förverkligande.....	7
4. Rätt att röra sig självständigt och oberoende.....	8
Förverkligande.....	9
5. Rätt till en livslång, individuell rehabilitering av god kvalitet...9	
Förverkligande.....	10
6. Rätt till livslångt lärande och självutveckling.....	10
Förverkligande.....	10
7. Rätt till arbete och utkomst.....	11
Förverkligande.....	11
8. Rätt att själv välja var man vill leva och bo.....	11
Förverkligande.....	11
4 Uppföljning av hur målsättningsprogrammet förverkligas.....	12
Vision.....	13

Föreningen Finlands Dövblinda rf: Målsättningsprogram 2005-2014

1 Inledning

I detta målsättningsprogram presenteras Föreningen Finlands Dövblinda rf:s värderingar och mål, samt de åtgärder som krävs för att dessa skall förverkligas. En person är dövblind när han eller hon har en allvarlig grad av kombinerad syn- och hörselskada. I detta målsättningsprogram används den gemensamma beteckningen dövblind för att ange både dövblinda och gravt hörsel- och synhandikappade. Målsättningsprogrammet anger den av de dövblinda själva önskade inriktningen för dövblindarbetet under de kommande tio åren.

Till grund för målsättningsprogrammet ligger föreningens verksamhetsidé: "Ett oberoende, självständigt och gott liv för de dövblinda i ett jämställt samhälle." Målsättningsprogrammet utgår från de dövblindas behov, rådande rättigheter och serviceformer, de centrala värderingarna för dövblindarbetet, FN:s världsaktionsprogram för dövblinda från 1981 samt olika definitioner av dövblindhet. Dessutom iakttas föreningens stadgar.

2 Föreningens målsättning och värderingar

I stadgarna för Föreningen Finlands Dövblinda rf paragraf 2 fastställs:

Syfte

Föreningen fungerar som en expert-, intresse – och serviceorganisation för dövblinda och gravt hörsel- och synskadade i Finland. I dessa stadgar används alltid den gemensamma

beteckningen dövblind för att ange både dövblinda och gravt hörsel- och synhandikappade.

Föreningens syfte är att undanröja de svårigheter som funktionshindret orsakar den dövblinda och dennes familj, samt att befärma de dövblindas jämställdhet i föreningen och i hela samhället.

De värden som styr föreningens verksamhet är:

- respekt för människovärdet
- jämlikhet och rättvisa
- lojalitet, solidaritet och tolerans,
- yrkeskunnighet.

Föreningens princip är att de dövblinda fattar sina egna beslut. De bör ha självständig beslutanderätt i privata och samhälleliga frågor. De dövblinda har vissa rättigheter som bör förverkligas.

3 De dövblindas rättigheter och hur de skall förverkligas

I överensstämmelse med föreningens verksamhetsidé är vår målsättning att trygga ett oberoende och gott liv för de dövblinda i ett jämställt samhälle.

1. Rätt att vara dövblind

Det är en rättighet att få födas och leva dövblind. Det är viktigt att acceptera sig själv, vara medveten om sitt kombinationshandikapp och ta ansvar för sitt eget liv.

På alla nivåer i samhället bör dövblindhet identifieras och erkännas som ett specifikt kombinationshandikapp. Människor som använder olika sätt att kommunicera är likvärdiga. Den dövblinda har rätt att använda sitt eget språk för att kommunicera med sin omgivning.

Han eller hon har rätt att erhålla service på sitt eget kommunikationssätt, vid behov med hjälp av en tolk eller ledsagare. De dövblinda har rätt till sin egen kultur och rätt att erhålla information om allting som kan underlätta deras liv. Föräldrar har rätt att besluta om att föda sitt barn.

Förverkligande

- Vi informerar beslutsfattare och olika instanser i samhället om dövblindhet.
- Vi utreder olika begrepp som hänför sig till dövblindhet.
- Vi gör de dövblindas olika kommunikationsstrategier allmänt kända.
- Vi fäster uppmärksamhet vid de dövblindas rehabilitering och fysiska och psykiska välbefinnande. Tillgången till tidningar och annat material bör förbättras, fritidssysselsättningarna utvecklas och kulturella tjänster möjliggöras.
- Vi planerar ett gemensamt, frivilligt dövblindhetsmärke.
- Vi medverkar till att de dövblindas självständiga beslutanderätt över sina egna angelägenheter bibehålls och att de har möjlighet att påverka samhällsfrågor t.ex. genom att rösta.
- Vi fäster uppmärksamhet vid de dövblindas fysiska, psykiska och sociala välbefinnande.

2. Rätt till ett fullödigt liv som en fullvärdig samhällsmedlem

Till ett fullödigt liv hör möjligheten att påverka i samhälleliga frågor, att besluta om sina egna angelägenheter och att bli hörd. Det är också viktigt med studier, arbete, fritidssysselsättningar och en god självaktning. Dessutom underlättas livet av familj, livspartner, vänner och kamratstöd. Den dövblinda har också rätt att erhålla utomstående hjälp eller en personlig assistent.

Förverkligande

- Vi påverkar samhällets beslutsfattare så att rätten till handikappservice bibehålls och att den förbättras.

-
- Vi betonar betydelsen av stödnätverk och kamratstöd.
 - Vi stöder ekonomiskt våra medlemmars deltagande i föreningsverksamhet och fritids- och rekreationsaktiviteter.
 - Vi utvecklar och stöder hobbyverksamheter för dövblinda.
 - Vi utvecklar dags- och undervisningsverksamhet för flerhandikappade dövblinda.
 - Vi betonar hur viktiga de anhöriga och deras deltagande är.

3. Rätt till eget språk, egen kultur och utbildning

De dövblinda har rätt att använda och uppehålla sitt eget språk Óy teckenspråk eller någon annan kommunikationsmetod Óy. De bör erhålla en mångsidig kommunikationsundervisning. Alla dövblinda har rätt till en tillfredsställande tolkningservice av hög kvalitet, utan timbegränsning.

Tolkning för dövblinda innefattar också ledsagning och beskrivning av omgivningen.

Föreningen sköter om att varje dövblind som har rätt till tolkning har erhållit ett beslut om tolktjänster. Föreningen följer också upp att tolkservicebeslutet följs.

Kulturella tjänster, och att slå vakt om den egna kulturen, befrämjar den mentala hälsan. Alternativa kommunikationsmetoder bör bli ett skolämne. Tillgängligheten till hjälpmedel måste säkerställas, oberoende av hemkommun.

Den dövblinda har rätt att enkelt erhålla och producera information på sitt eget individuella sätt. Han eller hon bör också få behövlig och mångsidig information om sin omgivning.

Förverkligande

- Vi påverkar beslutsfattarna så att timbegränsningen av tolktjänster stryks och att servicen och ansökningsförfarandena i de olika kommunerna förenhetligas.
- Vi informerar myndigheter, bl.a. social- och hälsovårdspersonal, om dövblindhet.
- Vi följer med tolkarnas utbildning och arbetar med att utveckla den.

- Vi informerar de dövblinda om tolkens roll, om service med teckenspråkskunniga handledare och ledsagare, samt om tillgängliga frivilligarbetare.
- Vi utökar och breddar vår kommunikationsundervisning för dövblinda, deras anhöriga och personalen i vår förening.
- Vi informerar om teckenspråk och nya tecken. Vi undervisar i teckenspråk och handalfabetet från hand till hand.
- Vi producerar kommunikationsmaterial, bl.a. böcker om stora reliefbokstäver, samt om punktskrifts- och handalfabetet.
- Vi arbetar för att den dövblinda skall erhålla en omfattande kulturkännedom. Det bör vara lätt att få del av kulturella tjänster på ett lämpligt kommunikationssätt. Vi gör de dövblindas egen kultur, t.ex. beröring och ögonkontakt, känd.
- Vi utvecklar informationsverksamheten och informationsförmedlingen inom vår organisation. Vi fäster uppmärksamhet vid att information i den form som den dövblinda behöver finns behändigt tillhands (tidningar, handböcker, ny teknologi, samarbete med andra organisationer då det gäller att producera information).
- Vi fäster uppmärksamhet vid de behov immigranter har.
- Vi utbildar dövblinda adb-stödpersoner (Sonetti-handledare) och vi uppmuntrar till att använda deras tjänster.
- Vi påverkar den form informationsförmedlingen på TV tar: storleken på textningen, färgen på texten och bakgrunden bör kunna ändras och utländska filmer bör få teckenspråkstolkning. Dessutom behövs en texttelevision baserad på punktskrift. Informationen bör kunna gå att omvandla till en sådan form som passar den dövblinda.
- Vi påverkar form och kvalitet (grafik, textstorlek, ljudsättning) på den information som myndigheterna ger ut. Den dövblinda bör i alla livets situationer erhålla informationen i en sådan form att han eller hon kan tillgodogöra sig den. Om myndigheterna inte producerar informationen på ett riktigt sätt är de förpliktigade att bevilja hjälpmedel eller ekonomiskt stöd för att omvandla informationen så att den blir begriplig.

4. Rätt att röra sig självständigt och oberoende

En obegränsad färdtjänst, en god ledsagarförmåga hos dem som verkar bland dövblinda, samt goda hjälpmedel gör det lättare för de

dövblinda att röra sig. Den dövblinda bör få en livslång och individuell handledning i mobility, samt färdtjänst och assistans när det behövs.

Förverkligande

- Vi påverkar samhällets beslutsfattare så att den i handikappservice-lagen stadgade färdtjänsten förbättras på ett sätt som uppmuntrar de dövblinda att förflytta sig: självriskan för resor med färdtjänsten bör vara skälig på riksomfattande nivå, det bör finnas möjlighet att använda servicekort och lätt att få en personlig assistent. Man bör ännu bättre beakta transportproblemen för dem som bor i glesbygden. Kollektivtrafiken bör utvecklas så att den passar dövblinda bättre. Gatuskyltarna bör göras större och trafikljusen bör få ljudsignaler som fungerar med vibrationsteknik. Färdtjänsterna bör förenhetligas och utvecklas i ett samarbete mellan kommunerna
- Vi kräver att det för dem som producerar färdtjänster skall fastslås enhetliga direktiv för tjänsternas kvalitet och debitering.
- Vi kräver att de som producerar tolkningstjänster bör ha samstämmig faktureringspraxis.
- Vi kräver handledare i förflyttningsteknik och orientering som är insatta i dövblindhet.
- Hos dem som jobbar med dövblinda fördjupar vi kunskaperna i ledsagning och olika metoder att beskriva företeelser. Genom vägledning kan den dövblinda röra sig med större trygghet.
- Vi följer med hur de hjälpmedel som behövs för att kunna röra sig utvecklas (t.ex. bör den vita käppen förses med märken som utvisar att bäraren är dövblind).

5. Rätt till en livslång, individuell rehabilitering av god kvalitet

Den dövblinda bör få information om olika rehabiliteringsformer och hjälpmedel. Hans eller hennes rehabiliteringsbehov bör ständigt utvärderas och följas upp. Att få fysisk och psykisk rehabilitering är nödvändigt. Speciellt viktigt är det när det sker en förändring i skadans grad, personens livssituation, eller utvecklingen av

hjälpmedel. Vid rehabiliteringen bör man fästa avseende vid individualitet, målmedvetenhet och information. Det är även viktigt att se till att uppehålla det sociala välbefinnandet.

Förverkligande

- Vi ger de dövblinda och dem som finansierar rehabiliteringen information om bl.a. vikten av rehabilitering på teckenspråk och om alternativa rehabiliteringsmetoder. Rehabiliteringen bör basera sig på brukarens behov.Handledning bör ges i användningen av hjälpmedlen.
- Vi kräver att man gör upp serviceplaner t.ex. vid FPA och andra ämbetsverk, samt i social- och hälsovården, och att dessa planer följs.
- Vi utvecklar den rehabilitering som vår egen förening erbjuder och vi utbildar vår personal.
- Vi stöder våra medlemmar så att de kan få hjälpmedel och rehabilitering.

6. Rätt till livslångt lärande och självutveckling

Den dövblinda har rätt att själv bestämma om sin utbildning, studieplats och yrkesval. Till ett livslångt lärande och självutveckling hör även hobbyer och fritidsysselsättningar. Den dövblinda bör ha assistenter, hjälpmedel och studiematerial tillgängliga i en lämplig form.

Förverkligande

- Vi informerar om olika studiemöjligheter för dövblinda och ökar informationen till myndigheterna.
- Vi ordnar mångsidig kommunikationsundervisning. Vi deltar i verksamheten vid Nordiskt Utbildningscenter för Dövblindpersonal (NUD).
- I utbildningen och undervisningen utnyttjar vi de resultat vi har fått genom våra projekt.
- Vi främjar dövblinda studerandens jämlikhet med andra studerande. En studietolk eller personlig assistent bör stå till förfogande vid behov. Läroanstalten bör se till att

undervisningsmaterialet finns tillgängligt i den form som den dövblinda behöver.

- Vi utvecklar vår klubb- och fritidsverksamhet enligt våra medlemmars önskemål.

7. Rätt till arbete och utkomst

Alla dövblinda har rätt till ett arbete och en utkomst som motsvarar hans eller hennes utbildning eller yrke. På arbetsplatsen bör han eller hon behandlas som en jämställd. En dövblind arbetstagare behöver dock individuella lösningar och stödnätverk. Om den dövblinda inte blir sysselsatt bör hans eller hennes utkomst garanteras genom en tillräcklig pension.

Förverkligande

- Vi betonar för beslutsfattarna att samhällets stöd till arbetsgivarna är viktigt. Statens sysselsättningsstöd och stöd för att anställa tolkar bör ökas. Yrkesvägledarnas utbildning bör utvecklas så att vägledningen förbättras. Man bör satsa på att ge ungdomar jobb.
- Vår egen förening anställer dövblinda.
- Vi intensifierar vårt samarbete med Arlainstitutet och andra läroanstalter och sammanslutningar.
- Vi fordrar att arbetsplatserna informerar på rätt sätt om dövblindhet och iakttar de specialarrangemang som krävs.

8. Rätt att själv välja var man vill leva och bo

Bra boendeförhållanden stöder ett självständigt liv. Det är viktigt att utveckla och stöda alternativa boendeformer. Genom att skapa individuella, flexibla lösningar ökas boendetrivseln. Boendet bör vara tryggt och hjälpmedel bör stå till buds. Man bör förbättra tryggheten i rörligheten genom att öka trafiksäkerheten.

Förverkligande

- Vi fordrar att kommunerna beviljar betalningsförbindelse för den form av boende som den dövblinda önskar.

-
- Vi informerar om olika boendeformer och utvecklar ett fungerande stödnätverk.
 - Vi arbetar för att servicecentralernas verksamhet utvecklas i en riktning som gör att deras tjänster också kan utsträckas till de dövblinda som bor i deras närhet.
 - Vi verkar för att boendeförhållandena och omgivningen formas enligt de dövblindas behov.

4 Uppföljning av hur målsättningsprogrammet förverkligas

Finlands Dövblinda rf är en förening där medlemmarna utövar den högsta beslutanderätten. Styrelsen fattar beslut och styr föreningens verksamhet. En sakkunnig och kompetent personal samarbetar med olika intressegrupper för att nå uppställda mål. Föreningen utbildar och förkovrar en yrkeskunnig personal.

Årligen väljer vi ur målsättningsprogrammet olika områden som prioriteras i vår verksamhetsplan: vi gör upp tidtabeller och finansieringsplaner för målen och definierar metoderna för att uppnå dem. Vi informerar finansiärer och dem som understöder vår verksamhet om vikten av dövblindarbetet.

Vi följer upp hur målsättningsprogrammet genomförs genom att skriva uppföljningsrapporter vart tredje år. Uppföljningsrapporterna och eventuella justeringsförslag läggs fram för godkännande vid årsmötet.

Godkänt vid årsmötet 28.11.2004.

Godkänt vid styrelsemötet 02/05, 11.3.2005.

Vision

Finlands Dövblinda rf:s vision är en värld där en dövblind får födas och leva som en dövblind – acceptera sig själv och accepteras av andra. Hans funktionshinder och de problem det medför preciseras. Den dövblinda deltar i livet och samhället som en fullvärdig medlem.

Den dövblinda använder sitt eget språk och sätt att kommunicera och får utbildning för att uppehålla och utveckla dessa. En tolk och personlig assistent kan användas enligt individuella behov och utan begränsningar. Kulturservice och att slå vakt om den egna kulturen, tillgång till hjälpmedel och lättillgänglig information är självklarheter. En kvalitativt högstående färdtjänst och assistentservice, handledning i förflyttningsteknik och orientering och en planering av omgivningen möjliggör en självständig och spontan rörlighet. Den dövblinda får personlig rehabilitering som planerats speciellt för honom eller henne.

Den dövblinda beslutar själv om sin utbildning, studieplats och yrkesval. Han eller hon söker sig till ett jobb som motsvarar hans eller hennes utbildning och yrke, och utövar det jämställt med de andra. Den dövblinda väljer själv sin boende- och levnadsomgivning. Stödtjänster och hjälpmedel för utbildning, arbete och boende ordnas enligt den enskilda personens behov.

Föreningen Finlands Dövblinda rf

Huvudkontor

Postadress: PB 40, 00030 Iiris

Besöksadress: Marudssvägen 74, Östra Centrum, Helsingfors

Telefon, växel (09) 5495 350

Texttelefon (09) 5495 3526

Fax (09) 5495 3517

E-postadress: kuurosokeat@kuurosokeat.fi

Aktivitetscenter för dövblinda

Ingenjörsgatan 10, 33720 Tammerfors

Telefon, växel (03) 3800 500

Texttelefon (03) 3800 501

Fax (03) 3800 505

E-postadress: toimintakeskus@kuurosokeat.fi

Resurscenter för syn- och hörselskadade

Kukkumäentie 27, 40600 Jyväskylä

Telefon, växel (014) 446 110

Texttelefon (014) 446 1128

Fax (014) 446 1140

E-postadress: kuntoutumiskeskus@kuurosokeat.fi

Distriktssekreterarnätet:

Rovaniemi, Uleåborg, Kuopio, Vasa, Jyväskylä, Tammerfors, Joensuu, Åbo, Kouvola, Helsingfors

www.kuurosokeat.fi